

c. II fin

Εἰς δὴ τοῦτον ἄγουσι μὲν Ἱεροὶ Λόγοι, δι' ἀπορρήτων
ἡμᾶς ἐκπαιδεύοντες. Ἔως γε μὴν ὑπὸ τῆς ἡλικίας
ἐπακούειν τοῦ βάρους τῆς διανοίας αὐτῶν οὐχ οἶόν τε,
ἐν ἑτέροις οὐ πάντη διεστηκόσιν, ὥσπερ ἐν σκιαῖς τισὶ
καὶ κατόπτροις, τῷ τῆς ψυχῆς ὄμματι τέως προγυμναζόμεθα, 30
τοὺς ἐν τοῖς τακτικοῖς τὰς μελέτας ποιούμενους
μιμούμενοι· οἳ γε, ἐν χειρονομίαις καὶ ὀρχήσεσι τὴν
ἐμπειρίαν κτησάμενοι, ἐπὶ τῶν ἀγῶνων τοῦ ἕκ τῆς παιδείας
ἀπολαύουσι κέρδους. Καὶ ἡμῖν δὴ οὖν ἀγῶνα προκεῖσθαι
πάντων ἀγῶνων μέγιστον νομίζειν χρεῶν, ὑπὲρ οὐ πάντα 35
ποιητέον ἡμῖν καὶ πονητέον εἰς δύναμιν ἐπὶ τὴν τούτου
παρασκευὴν, καὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς καὶ βήτορσι καὶ
πᾶσιν ἀνθρώποις ὀμιλητέον ὅθεν ἂν μέλλῃ πρὸς τὴν τῆς
ψυχῆς ἐπιμέλειαν ὠφέλειά τις ἔσσεσθαι. Ὡσπερ οὖν οἱ
δευσοποιοί, παρασκευάσαντες πρότερον θεραπείαις τισὶν 40
ὅ τι ποτ' ἂν ᾖ τὸ δεξόμενον τὴν βαφήν, οὕτω τὸ ἄνθος
ἐπάγουσιν, ἂν τε ἀλουργόν, ἂν τέ τι ἕτερον ᾖ· τὸν αὐτὸν
δὴ καὶ ἡμεῖς τρόπον, εἰ μέλλει ἀνέκπιλτος ἡμῖν ἡ τοῦ
καλοῦ παραμένειν δόξα, τοῖς ἔξω δὴ τούτοις προτελε-
σθέντες, τηνικαῦτα τῶν ἱερῶν καὶ ἀπορρήτων ἐπακουσόμεθα 45

|| 27 ἡμᾶς : δογματῶν ἡμᾶς G, ἡμᾶς δογματῶν
II || 43 μέλλει Sinner : μέλλοι codd. omnes || ἡμῖν : ἡμῖν ἅπαντα τῶν
χρόνον GH || 45 ἐπακουσόμεθα : ἐπακουσόμεθα EH.

IV ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ 44
παιδευμάτων· καὶ οἷον ἐν ὕδατι τὸν ἥλιον ὄραν ἐθισθέντες
οὕτως αὐτῷ προσβαλοῦμεν τῷ φωτὶ τὰς ὄψεις.

[...]

IV Ἄλλ' ὅτι μὲν οὐκ ἄχρηστον ψυχαῖς μαθήματα τὰ
ἔξωθεν δὴ ταῦτα ἱκανῶς εἴρηται· ὅπως γε μὴν αὐτῶν
μεθεκτέον ὑμῖν ἐξῆς ἂν εἴη λέγειν. Πρῶτον μὲν οὖν τοῖς
παρὰ τῶν ποιητῶν, ἔν τε οὖθεν ἄρξωμαι, ἐπεὶ παντοδαποί 5
τινὲς εἰσι κατὰ τοὺς λόγους, μὴ πᾶσιν ἐφεξῆς προσέχειν
τὸν νοῦν, ἀλλ' ὅταν μὲν [τὰς] τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν πράξεις
ἢ λόγους ὑμῖν διεξιῶσιν, ἀγαπᾶν τε καὶ ζηλοῦν, καὶ ὅτι
μάλιστα πειρασθαι τοιούτους εἶναι, ὅταν δὲ ἐπὶ μοχθηροῦς

IV 5 κατὰ τοὺς λόγους om. DIVYZ || 6 τὰς delendum videtur.

IV ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ 45
ἄνδρας ἔλθωσι τῇ μιμήσει, ταῦτα δεῖ φεύγειν ἐπιφρασσο-
μένους τὰ ὄντα οὐχ ἦττον ἢ τὸν Ὀδυσσεῖα φαῖν ἐκεῖνοι 10
τὰ τῶν Σειρήνων μέλη. Ἡ γὰρ πρὸς τοὺς φαύλους τῶν
λόγων συνήθεια ὁδὸς τίς ἐστὶν ἐπὶ τὰ πράγματα. Διὸ δὴ
πάση φυλακῇ τὴν ψυχὴν τηρητέον, μὴ διὰ τῆς τῶν λόγων
ἡδονῆς παραδεξάμενοί τι λάθωμεν τῶν χειρόνων, ὥσπερ οἱ
τὰ δηλητήρια μετὰ τοῦ μέλιτος προσιέμενοι. Οὐ τοίνυν 15
(ἐν πᾶσιν) ἐπαινεσόμεθα τοὺς ποιητάς, οὐ λοιδορούμενους,
οὐ σκώπτοντας, οὐκ ἐρῶντας ἢ μεθύοντας μιμούμενους,
οὐχ ὅταν τραπέζῃ πληθούσῃ καὶ φῶδαις ἀνειμέναις τὴν
εὐδαιμονίαν ὀρίζονται. Πάντων δὲ ἥκιστα περὶ θεῶν τι
διαλεγόμενοις προσέξομεν, καὶ μάλιστα ὅταν ὡς περὶ 20
πολλῶν τε αὐτῶν διεξιῶσι καὶ τούτων οὐδ' ὁμοουσύντων.

9 ταῦτα : ταύτη CDEIY || δεῖ φεύγειν : διαφεύγειν V || 11 τῶν
λόγων om. B || 14 τι : τίνα ABCG^{pc} || 16 (ἐν πᾶσιν) Desrousseaux ||
21 τούτων οὐδὲ ὁμοουσύντων : οὐδὲ τούτων ὁμοουσύντων GH |

[...]

S. Basile de Césarée,

Aux jeunes gens sur
la manière de tirer
profit des lettres

helléniques

éd. F. Bouleuger,

C. U. F., Paris [1965]

(1re éd. 1935)

- Le même texte est
repris, avec une nouvelle
traduction française :

Basile de Césarée,

Aux jeunes gens. Com-
ment tirer profit de la
littérature grecque

Texte établi par
F. Bouleuger. Intro-
duction, traduction
et notes par
A. Perrot

Paris 2012